

***Archivaria: The Journal of the Association of Canadian Archivists* br. 85 (2018).**

Prvi broj znanstveno-stručnoga časopisa udruženja kanadskih arhivista za 2018. godinu donosi kao iznenađenje novi vizualni izgled. Odlikuje se čišćim linijama i minimalizmom prezentiranim kroz novo grafičko oblikovanje korica časopisa, sadržaja broja i prijeloma. Svaka rubrika u broju odvojena je posebnim listom na kojem se, uz postojeći popis u sadržaju (na početku sveščića), ponovno navode članci, odnosno sadržaj rubrike. Časopis je zadržao, s izmijenjenim poretkom, svoje ustaljene rubrike: *Članci*, *Studije iz dokumenata*, *Nagrada Gordon Dodds* i *Prikazi stručne literature*. U ovom broju izostala je rubrika *Prikazi izložbi*.

Članak *Metaphors We Work By: Reframing Digital Objects, Significant Properties, and the Design of Digital Preservation Systems* ("Metafore prema kojima radimo: Novo uokvirivanje digitalnih objekata, bitna svojstva i dizajn digitalnoga sustava zaštite") Christoph Beckera otvara rubriku *Članci*. U čisto teoretskom i pomalo filozofskom stilu autor otvara pitanja osmišljavanja i stvaranja arhivskih informacijskih sustava, te naglašava važnost postojanja bitnih svojstava i metafora, bez kojih informacijski sustav ne bi mogao funkcionirati. Svaku od triju navedenih komponenti detaljno potkrepljuje relevantnim bibliografskim jedinicama i iskustvima realiziranih digitalizacijskih projekata. Članak ne zaključuje, nego pitanja ostavlja otvorenima za moguće rasprave.

Amanda Linden nastavlja radom *The Advocate's Archive: Walter Rudnicki and the Fight for Indigenous Rights in Canada, 1955-2010* ("Arhiv pravnika: Walter Rudnicki i borba za starosjedilačka prava u Kanadi, 1955.-2010.") o angažiranom i u svojim stavovima i djelovanju pomalo revolucionarnom službeniku za građanska prava, socijalnom radniku i arhivistu Walteru Rudnickom, čija fotografija krasi naslovnicu ovoga broja. Kroz detaljan pregled njegova profesionalnoga života podijeljenoga prema važnim životnim fazama, autorica donosi sliku Rudnickijeve upornosti u borbi za prava na zemlju indijanskoga starosjedilačkog stanovništva i njihova prava na pristup arhivskim dokumentima i zapisima koji se odnose na rečena prava. Poučen slučajevima "zemljišnih zahtijevanja zajednice Metis" i "rezidencijalnih škola" Rudnicki je formirao zbirku kopija gradiva uprave, građanskih udruga, odvjetnika, odnosno zagovaratelja građanskih prava i različitih starosjedilačkih grupa i organizacija koja je i danas jedna od fizički i virtualno najpretraživanijih zbirki te vrste sadržaja. Skrb o zbirci nakon Rudnickijeve smrti 2010. preuzelo je Sveučilište u Manitobi.

Motive uništenja i prava na pristup zapisima sadržajno slijedi i članak *Research without Archives?: The Making and Remaking of Area Studies Knowledge of the Middle East in a Time of Chronic War* ("Istraživanje bez arhiva?: Stvaranje i ponovno kreiranje regionalnih studija i znanja o Bliskom istoku u vrijeme Kroničnoga rata") koji potpisuje Laila Hussein Moustafa. U članku autorica kroz

primjere ratnih uništenja iračkih arhiva i knjižnica – ustanova čuvateljica znanja i osnovnih informacija i zapisa o kulturi i civilizaciji jednoga naroda – ukazuje na probleme istraživača i znanosti o Bliskom istoku, kojima je zbog ratnih zbivanja ograničen ili uskraćen pristup navedenim ustanovama i njihovom gradivu. Kao potencijalno rješenje rečenih problema dostupnosti i očuvanja nudi digitalizaciju arhivskih izvora država, pripadnica geografske odrednice, Bliski istok, te prezentira rezultate među bliskoistočnim istraživačima provedene ankete o izazovima s kojima se u navedenom kontekstu susreću.

Rebecka Taves Sheffield radom *Facebook Live as a Recordmaking Technology* ("Facebook uživo kao tehnologija stvaranja zapisa") upućuje na hitno i kreativno djelovanje po pitanju očuvanja audiovizualnih zapisa koji nastaju korištenjem Facebookova mehanizma Facebook Live. Autorica svojim izlaganjem o razlici između stvaranja i čuvanja tradicionalnih i digitalnih zapisa ne nudi upute za rješenje pitanja zaštite i očuvanja viralnih audiovizualnih zapisa, nego kao cilj svojega rada postavlja poziv na svijest o toj vrsti gradiva u nastajanju.

Rubrika *Studija slučaja* donosi članak *The Iran Album (1974): Some Sleeve Notes* ("Iranski album (1974.): Bilješke iz rukava") Rachel Buchanan o rekonstrukciji veza između predmeta, ljudi i mjesta prikazanih na fotografijama u fotoalbumu nastalom 1974. povodom posjeta australske feminističke spisateljice i aktivistice Germaine Greer i njezinih kolegica Iranu. Koristeći se pravilima prvobitnoga reda, provenijencije, ambijentalnim znanjem, tehnikama konzervacije i društvenim medijima, uspjela je ući u trag ljudima koji nisu prisutni na fotografijama, ali su neposredno sudjelovali u spisateljičinu posjetu Iranu. Zahvaljujući njima i svojim suradnicima na projektu sređivanja ostavštine navedene spisateljice, Buchanan je uspjela identificirati sva mjesta, sudionike i događanja toga prigodnog posjeta, te realizirati krajnji, vrlo emotivni spisateljičin cilj, upoznavanje roditelja njezina poginuloga ljubavnika.

Nagradu Gordon Dodds osvojila je Alyssa Hamer radom *Ethics of Archival Practice: New Considerations in the Digital Age* ("Etika arhivske prakse: Nova razmatranja digitalnoga doba") u kojem, oslanjajući se na članak Richarda J. Coxa *Rethinking Archival Ethics*, ukazuje na važnost korištenja što viših etičkih standarda u arhivskoj struci, s obzirom na sveprisutne društvene mreže i druge medije koji čine i arhivske aktivnosti i arhiviste puno vidljivijima od uobičajenoga mjesta "u sjeni". Zaključuje kako su, za Kanadu relevantna, arhivska društva i udruženja propustila reagirati u smislu ažuriranja vlastitih etičkih kodeksa u kontekstu aktualnoga digitalnog doba, te kako je što prije potreban novi pristup tomu problemu.

Rubrika *Prikazi* donosi sažete preglede četiriju stručnih publikacija i zatvara proljetni broj ovoga časopisa. Prikaz zbirke radova *Indigenous Notions of Ownership and Libraries, Archives and Museums* urednica Camille Callison, Loriene Roy i Gretchen Alice LeCheminant izradio je Raymond Frogner. Emma

Hamilton-Hobbs prikazuje knjigu *Agents of Empire: How E. L. Mitchell's Photographs Shaped Australia* autorice Joanne Sassoon. Eric C. Stoykovich prikazuje knjigu *A History of Archival Practice* autora Paula Delsallea, a Charlotte Woodley prikazuje knjigu *Managing Local Government Archives* autora Johna H. Slatea i Kaye Lanning Minchew.

Ivana Kuhar

***Archivaria: The Journal of the Association of Canadian Archivists* br. 86 (2018).**

U članku *Looking for a Place to Happen: Collective Memory, Digital Music Archiving, and the Tragically Hip* ("Tražeći mjesto događaja: Kolektivno pamćenje, arhiviranje digitalne glazbe i Tragically Hip") Alan Galey gradi studiju slučaja na primjeru kanadske rock grupe Tragically Hip. Problem arhiviranja popularne glazbe u razdoblju digitalne prolaznosti predstavlja izazov za arhiviste i povjesničare, ali i amatere, koji su pokazali izrazitu zainteresiranost i angažiranost. Galey istražuje načine na koje je Tragically Hip konstruirao kolektivno pamćenje Kanađana jer je ono bilo pokretačka snaga za nastanak i razvoj arhivske zajednice. Tragically Hip imao je stalne improvizacije u nastupima uživo, a publika je te "nepredvidljive radionice" snimala uz potpuno odobrenje benda. Neautorizirane, neovlaštene i neslužbene snimke (tzv. *bootlegs*) mogu biti ilegalne i korištene isključivo za osobne potrebe, ali su u opisanom slučaju postale nekonvencionalni arhivski zapisi o popularnoj kulturi, koja bi inače bila izgubljena. Iako su arhivi smatrani pouzdanim mjestima za očuvanje dokaza, brojne su institucije zanemarivale takve zapise zbog neriješenoga pravnog statusa, osobito povrede prava intelektualnoga vlasništva. Zahvaljujući profesionalnim amaterima, njihovu dokumentiranju koncertnih turneja, obradi, valorizaciji i distribuciji, stvorilo se novo mjesto arhiviranja izvan okvira tradicionalnih institucija.

Antonina Lewis u radu *Omelettes in the Stack: Archival Fragility and the Aforeafter* ("Omleti na hrpi: Arhivska fragilnost i aforeafter") uvodi dva nova termina u postmodernistički diskurs. *Aforeafter* definira doslovno kao ono što je prošlo i još se nastavlja te se odnosi na vremenski kontekst arhiva, konkretnije njegov položaj između prošloga i budućega vremena. Tvrdi da arhivi istovremeno posjeduju svojstva vremenskoga, bezvremenskoga i nadvremenskoga, a taj paradoks vremena ujedinjuje u navedenom izrazu. On bi trebao poslužiti kao sredstvo u promjeni arhivističke paradigme. Drugi termin *arhivska fragilnost* podrazumijeva profesionalno ponašanje arhivista ili arhivskih institucija među kojima